

SUPLEMENT

LI 106 octubre 10

LLUITA
INTERNACIONALISTA

L'Iraq

Vuit anys d'ocupació i destrucció

L'IRAQ

El març de 2010 l'Iraq ha entrat en el vuitè any d'ocupació, destrucció i pillatge de l'imperialisme i els seus col·laboradors nadius. No només era una gran mentida que Saddam Hussein tingués armes de destrucció massiva, sinó també l'altre argument de l'imperialisme per justificar la seva agressió: «la construcció de la democràcia a l'Iraq», que s'ha concretat en muntar unes institucions titella de l'imperialisme, un fals Estat altament corrupte i clientelista, per reorganitzar el saqueig de les riqueses del país i convertir-lo en una gran base militar per controlar i preparar nous atacs a l'Orient Mitjà. Per aconseguir-ho l'imperialisme i els seus col·laboradors han matat més d'un milió d'iraquians/es, n'ha desplaçat 2,8 milions dins del país, i forçat a exiliar-se'n 2,3 milions més. Ha hagut de destruir tot el teixit social i cultural del país, desarticlar la unitat nacional i provocar divisions entre les diferents comunitats ètniques i religioses semblant tots els elements de por i odi per induir lluites intestines que malversin l'energia de la societat.

Per la reconstrucció de la IV Internacional

El juny de 2009, quan el govern nordamericà va fixar la data de la retirada de les seves tropes de les ciutats iraquianes, també negociava a Bagdad per subhastar alguns dels camps més grans del país a companyies petrolieres com ExxonMobil, Chevron i British Petroleum. Era un recordatori dels veritables motius de la invasió de 2003: la guerra de l'Iraq era, i segueix essent, una guerra imperialista portada a terme per l'elit governant d'Estats Units per controlar el petroli i l'avantatge geoestratègic. Els contractes facilitaràn la primera explotació a gran escala dels recursos energètics de l'Iraq per part dels EUA i les empreses transnacionals, ja que la indústria petrolera del país va ser nacionalitzada el 1972. De fet, ja el setembre de 2003 el governador de l'Iraq designat pels EUA, Paul Bremer, havia promulgat la famosa Ordre 39 que anunciava que 200 companyies estatals iraquianes serien privatitzades; decretava que les empreses estrangeres podien retenir el 100% de la propietat de bancs, mines i plantes iraquianes; i permetia que aquestes empreses traguessin el 100% dels guanys de l'Iraq. I ara, les multinacionals petrolíferes tenen drets per 20 anys en sis grans camps de jaciments que tenen més de cinc milions de barrils de petroli d'extracció fàcil i ba-

rata. Les reserves totals de petroli de l'Iraq són de, com a mínim, 115 mil milions de barrils i les de gas natural de més de 3.360 milions de metres cúbics. El sector petroli proporciona el 95% dels ingressos en divises del país i el 70% del PIB, però en canvi, segons les normes del «mercat lliure» imposades per l'imperialisme i l'administració col·laboracionista actual, produeix menys del 2% de l'ocupació.

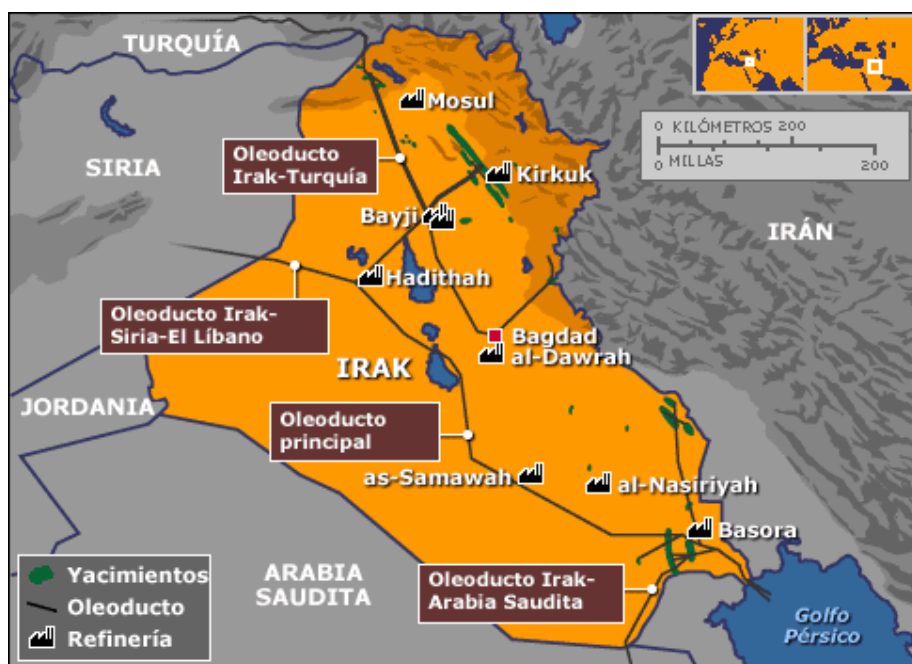
Quan Bremen va començar a desmantellar el sector públic de l'Iraq també iniciava un llarg procés d'empobriment del poble iraquí. Amb la justificació de la «desbaazificació» havia acomiadat en un parell de mesos més d'un milió de treballadors/es d'una població activa de 8 milions. I ara l'atur i la subocupació ronden entre el 30 i el 50% de la població. Segons els criteris de l'ONU, el 25% dels i les iraquianes es troben sota el llindar de pobresa; almenys hi ha set milions de persones que han de subsistir amb menys de 60 dòlars al mes. El 30% dels infants iraquians pateix malnutrició. El 40% dels i les professionals es va veure obligat a marxar del país després de l'ocupació, entre ells 12 mil metges/esses (més de dos mil van ser assassinats per les tropes d'invasió). El 70% de la població no té accés adequat a l'aigua potable. El terme mitjà d'hores diàries que les llars poden tenir corrent elèctric és de 5,6. L'ocupació imperialista de l'Iraq va significar la

destrucció total de les forces productives del país en benefici de les multinacionals.

D'això que en diuen «democràcia»

La pretensió declarada de l'imperialisme amb l'ocupació, la «reconstrucció nacional i democràtica», no és res més que trencar la unitat nacional del país i erigir unes institucions estatals al seu servei i dels seus col·laboradors nadius. Amb aquest fi les forces d'ocupació i els seus titelles han entrat en una guerra contra la resistència nacional iraquiana amb la qual han assassinat milers de combatents –que hipòcritament anomenen «insurgents». Mentrestant, aprofitant fractures socials que existien, van provocar xocs entre diferents credos (sunnisme i xiisme) i ètnies (àrab, kurda, turkomana, jezida, assíra, etc), van desmembrar la població en sectors rivals, i fins i tot, dins de cada sector van incitar més divisions per utilitzar els i les unes contra les altres.

Avui la majoria de la població sunnita es queixa de la dictadura xiïta sobre el poble; per a ella no hi ha cap diferència entre l'ocupació, el govern d'al-Maliki i la intervenció iraniana sobre l'Iraq. Mentrestant la població xiïta acusa la sunnita d'organitzar pogroms contra els i les xiïtes civils per reimposar l'autocràcia de què gaudien

durant l'últim període de Saddam. Àrabs sunnites i xiïtes, juntament amb els turkomans, acusen els kurds d'expansionisme per fer-los fora de les seves terres i annexionar les zones riques en petroli al Govern Regional del Kurdistan; en canvi, els kurds reclamen les seves terres històriques que van perdre sota la política «d'arabització» de Saddam Hussein. Dins del sector xiïta diversos partits volen la partició del país (per exemple el CSII), mentre els Saderistes reivindiquen la integritat nacional de l'Iraq. Entre la població sunnita els grups anomenats «Despertar» lluiten juntament amb les forces d'invasió i les forces de seguretat del govern kurd-xiïta contra la resistència sunnita; d'altra banda els partits Dawa i CSII (ambdós xiïtes) lluiten amb les armes contra les milícies del Mahdi del líder xiïta al-Sader. Una interminable llista de fractures dins del poble iraquí provocades i aprofitades per l'imperialisme.

Aquest panorama que l'imperialisme anomena «democràcia» pel sol fet que es van organitzar dues eleccions falses per lliurar el poder als col·laboracionistes, es basa en una repressió contínua. Des del 2003 centenars de periodistes i activistes pels drets humans han estat amenaçats/des, segrestats/des i assassinats/des per criticar funcionaris del govern i fer informes sobre casos de corrupció. Els seus assassinats no han estat investigats i aquest tipus de violència segueix amb total impunitat. A través de judicis injustos i confessions forçades, almenys 120 persones van ser executades el 2009, i 900 més, entre elles disset dones, estan condemnades a mort sense dret a recórrer a cap altra apel·lació. No hi ha xifres oficials disponibles del nombre de presos/es executats des del 2003. Les persones presoneres afirmen haver estat torturades per confessar crims de segrest i assassinats dels quals no eren responsables. Les presons segueixen superpoblades i més de 8.000 presoners/es encara estan esperant judici des de març de 2010. Presons secretes dirigides pel govern i les milícies segueixen essent llocs de tortura dels presos.

Malgrat que les dones estan representades al govern i en alguns ministeris, les dones iraquianes viuen en constant temor. Els crims d'honor estan en auge, especialment a la regió del Kurdistan, i els responsables poques vegades són castigats. El 2008, 117 dones van ser víctimes d'assassinats d'honor i 234, cremades. La violència domèstica és un gran problema, però els pocs refugis que existeixen són totalment insuficients. Les dones estan obligades a dur vel i són assetjades si es troben fora de casa

dels afores de les ciutats, o a les grans bases aèries que han construït en llocs com Beheu i Tallil. El SOFA els permet romandre-hi fins el desembre de 2011, quan ja s'hauran acordat les noves modalitats de presència a llarg termini de les forces dels EUA.

Mentrestant per «reforçar» l'exèrcit iraquí, uns 10.000 soldats dels EUA estan incrustats com a «entrenadors» en les seves files, una xifra que augmentarà a més de 50.000 en els pròxims mesos. L'acord de SOFA preveia la retirada

seva sense que els acompanyin familiars barons. Les milícies i les forces armades utilitzen la violació com a mitjà d'intimidació, especialment contra les minories religioses.

Una gran base militar

L'imperialisme tenia com a objectiu formar forces de seguretat iraquianes que assumissin la tasca de controlar el país i la zona en nom seu, i ara el Govern titella té un cos de militars inflat i un aparell policial de més de 630.000 homes armats i equipats pels nordamericans. La repressió de les masses iraquianes és la base del calendari de la retirada acordada per l'administració Bush el 2008 sota l'Acord d'Estatus de Forces (SOFA).

La major part dels 130.000 soldats nordamericans a l'Iraq han estat retirats a les zones fortificades

de les tropes d'ocupació fora de les ciutats, però amb gran creativitat molts suburbis de diverses ciutats (per exemple la zona de Sader de Bagdad) han estat declarats «fora» de l'àrea urbana. Avions, helicòpters de combat, artilleria i unitats de resposta ràpida estan en alerta constant per ajudar les forces iraquianes quan calgui. Aquestes xifres no inclouen els més de 100 mil mercenaris i forces especials «privades» que operen sota el comandament nordamericà. La «retirada» de les tropes dels EUA de l'Iraq, declarada pel govern d'Obama, només és la cobertura de la intenció de l'imperialisme de convertir l'Iraq en una gran base militar contra els pobles de l'Orient Mitjà. Només la lluita dels pobles de l'Iraq i de l'Orient Mitjà serà capaç de fer fora l'imperialisme.

Les forces iraquianes

El partit BAAZ

El Partit del Renaixement Àrab Socialista (Baaz), és un dels pocs partits genuïnament indígenes de l'Orient Mitjà. Va ser fundat com un corrent el 1947 per intel·lectuals de classe mitjana, liderats per Michel Aflak, Zeki Arsuzi i Salahaddin El Bitar. El «Socialisme Àrab», ja conegut com a socialisme del Baaz, és formulat sobretot pel teòric del corrent, Michel Aflak. Segons Aflak, el socialisme àrab era producte de la història àrab, i no pas occidental, com «un mètode alternatiu per atacar els problemes de la societat moderna,

una via intermèdia entre capitalisme i comunisme». La ideologia Baazista és nacionalista i «un mitjà per recuperar la glòria àrab». Alhora Aflak argumentava que el socialisme arribaria al món àrab quan el somni de la unitat fos realitzat. Aflak rebutjava la lluita de classes i altres conceptes doctrinals del marxisme.

La Constitució del Baaz inclou la reforma agrària (o la redistribució de les terres) (Article 27) i denuncia l'explotació del treball (Article 28). «Serveis públics, empreses basades sobre grans recursos naturals, i mitjans de transport són propietat de la nació i han de ser gestionats per l'estat. Totes les empreses estrangeres i concessions (rellevants) han de ser abolides» (Article 29). Els propietaris

de les petites indústries han de ser regulats, encara que la seva propietat no ha de ser necessàriament confiscada (Article 31). L'Article 32 conté un punt important: «Els treballadors estaran associats amb l'administració de la fàbrica, i el total dels seus salaris serà determinat per l'Estat en proporció, també determinada per l'Estat, al valor del seu treball». Tothom pot tenir edificis però no poden es poden llogar (Article 33); no és sorprenent que en una societat musulmana els drets d'herència siguin protegits (Article 34). Ningú, excepte els bancs estatals, pot prestar diners amb interès (Article 35).

El Baaz va ser l'avantguarda del socialisme al món àrab abans de l'ascens de Gamal Abdel Nasser a Egipte, i la seva Constitució va ser el manifest de la revolució socialista allà. Encara que el partit es va constituir primer a Síria, a partir del 1948, quan va plantejar que la creació d'Israel havia estat possible per la falta d'unitat entre els àrabs, es va estendre a altres països i sobretot a l'Iraq. A l'Iraq es va unificar el 1954 amb el Partit Socialista Àrab i va arribar al poder a través d'un cop el febrer de 1963, quan Arif Abd al-Salam es va convertir en president. La interferència de la direcció històrica entorn d'Aflak i disputes entre els moderats i els extremitistes, que van culminar en un intent de cop d'estat d'aquests últims el novembre de 1963, va servir per desacreditar el partit. Després del relleu d'Arif el novembre de 1963, els

oficials militars baazistes moderats van mantenir certa influència, però van anar quedant gradualment fora del poder durant els mesos següents.

El juliol de 1968, el general Ahmad Hasan al-Bakr, Saddam Hussein i Salah Ali Omar van dur el Partit Baaz de nou al poder mitjançant un cop d'estat pacífic. Però les disputes polítiques i ideològiques dins del partit van continuar, i el Govern periòdicament va purgar els seus membres dissidents. Amb el temps, Saddam Hussein es va convertir en l'home fort del partit i, finalment, va usar el seu creixent poder per deixar de banda el-Bakr el 1979, i va governar l'Iraq fins a la invasió dels EUA el 2003.

Els i les xiïtes

Al món que és aliè a les estructures polítiques i socials del món musulmà en general, i de l'Orient Mitjà en particular, impera l'opinió que a l'Iraq hi ha dues comunitats fortament dividides competint pel poder: d'una banda l'àrab sunnita, suposadament lleial a l'antic règim de Saddam, que ha perdut el monopoli de les institucions centrals; i per l'altra, l'àrabs xiïta, tradicionalment marginada de la vida política i que és el 60% de la població, per la qual l'ocupació nordamericana ha estat una oportunitat històrica per acaparar el comandament del país com li correspondria per la seva majoria demogràfica. Encara que aquesta visió correspon a una realitat relativa, és bastant simplista i no reflecteix els múltiples objectius que uneixen als actors en l'escena política iraquiana. Tampoc aquestes dues comunitats són col·lectius tan homogenis com per no tenir diversitat interna.

És un fet que la creença islàmica del culte xiïta fa que hi hagi llaços històrics entre perses i àrabs del mateix credo. Però això no vol dir que els i les iraquianes xiïtes siguin simples súbdits polítics dels mulàs iranians. La solidaritat entre xiïtes no transcendeix la línia de fractura fonamental que separa àrabs i perses. Si no, seria inexplicable que la comunitat xiïta de l'Iraq lluités contra la comunitat xiïta de l'Iran durant vuit anys de guerra. La raó és que, fins aleshores, el procés de construcció nacional iraquiana, que va començar a partir de la desintegració de l'Imperi Otomà, encara no havia estat avortada i, així, un cert nacionalisme àrab cohesionava la població malgrat les diferències sectàries. Però encara més important era que en la dècada de 1970 el règim redistribuïa activament els recursos cap el sud, on vivia la gran majoria de la població

xiïta. Precisament per això les ciutats xiïtes, com Al-Diwanija o Nasirija oferien grans contingents de reclutes a la policia i l'exèrcit. Els camperols del sud dipositaven grans esperances en la reforma agrària que es va engegar després del cop d'estat baazista. Les polítiques «progressistes» del règim tenien el suport de les classes pobres xiïtes.

La situació va canviar el 1991 amb l'ocupació de Kuwait. La Primera Guerra i les revoltes que la van seguir van anunciar un període de diferenciació creixent de les identitats col·lectives. Al nord del paral·lel 36, els i les kurdes van accedir a un cert nivell d'autonomia i, malgrat la feroç guerra civil entre les seves organitzacions principals (PDK i UPK), van engegar el desenvolupament econòmic del Kurdistan. En altres llocs, el model

sunnites i cristianes, tot i que generalment han trobat circumstàncies relativament millors d'accés a recursos a través de les xarxes familiars a l'Iraq o l'estranger. Al sud es va afegir al greuge de la pobresa una política de represàlies econòmiques contra les localitats xiïtes que s'havien revoltat el 1991.

Però la noció d'una «comunitat xiïta» martiritzada no es va imposar realment fins després de la caiguda del règim el 2003, presentada com el derrocament del poder sunnita. La naturalesa sectària de la distribució dels llocs en el procés polític iniciat per les forces d'ocupació, sobretot per l'administració dels EUA, s'assentava sobre una forma de «competència per les víctimes», en la qual cada actor basava el seu dret a una part del poder en la

d'Estat clientalista i proveïdor va començar a cedir cap a una economia de depredació i de «privilegis», basada en les xarxes familiars i de cega lleialtat al règim. Aquest canvi va afectar particularment la comunitat xiïta, que s'havia beneficiat de la majoria de les oportunitats de promoció social que ofería el règim - funcionariat, soldats i comerciants. També va afectar els i les àrabs

magnitud de sofriment a què havia estat sotmès. Els partidaris del Consell Suprem per a la Revolució Islàmica a L'Iraq (CSRII), dirigit per Abdel Aziz al-Hakim, va cridar l'atenció sobre els molts màrtirs de la família del seu líder i el seu paper fonamental en les insurreccions de 1991. D'altra banda els militants lleials a Moqtada al-Sáder els acusaven d'haver triat l'exili, d'haver torturat presoners de guerra

iraquians en nom dels iranians, i d'haver abandonat els rebels el 1991 amb un prematur replegament a l'Iran. Al seu torn eren acusats d'haver servit els interessos del règim i de reclutar per a les seves files molts dels seus oficials.

Els principals partits xiïtes

El Consell Suprem per a la Revolució Islàmica a l'Iraq (CSRII)

- El 2007 va eliminar la paraula «revolució» del nom i es va convertir en el Consell Suprem Islàmic de l'Iraq, (CSII). Fundat per l'aiatolà Baqer al-Hakim el 1982 a Teheran, com un front de les organitzacions opositores al règim de Saddam. Els principals dirigents eren els opositors iraquians que es van exiliar o van fugir a l'Iran. També va reclutar militants entre els desertors i presoners de guerra iraquians, principalment xiïtes, de l'exèrcit de

Saddam. El CSRII va crear una branca armada, anomenada Brigades de Bader, composta per uns 10 o 15 mil militants que van tornar al front, aquesta vegada amb els Guardians de la Revolució iraniana contra l'Iraq. Després de la invasió nordamericana, les Brigades de Bader van penetrar des de l'Iran a les principals ciutats xiïtes a l'Iraq, imposant el seu control amb el vistiplau silenciós de les forces d'ocupació.

Contrari a altres partits xiïtes (Dawa i el Moviment de Sader), el CSRII sempre ha estat fidel a la doctrina del líder de la revolució iraniana, l'aiatolà Homeini, i sobretot la família al-Hakim es va mantenir fidel a la línia política dels radicals a Teheran, com l'actual *Rehber* (Guia) aiatolà Alí Hamenei. El 2002 el CSRII va participar al Congrés Nacional Iraquí a l'exili, compost per les organitzacions d'oposició al règim de

Saddam, i va ocupar 15 de les 65 cadires del Consell Provisional a Londres. Després de l'ocupació, quan Washington va manifestar la voluntat de governar l'Iraq en solitari, el CSRII va reivindicar el poder per al Consell Provisional i va advertir que les Brigades de Bader s'oposarien a una ocupació si aquesta «s'allargava massa». Baqer al-Hakim va tornar a l'Iraq el maig de 2003 i va demanar que «es deixés l'Iraq als iraquians», però va ser assassinat al costat d'una mesquita a Najaf, en un atemptat amb cotxe bomba atribuït alhora als nordamericans i a Moqtada al-Sader.

El fill de Baqer, Abdul Aziz al-Hakim, va assumir el lideratge del partit i va imposar una línia més pragmàtica, que el va dur a participar el 2003 al Consell del Govern Interí amb dos ministres, i el 2004 al govern interí d'Ijad Allaui, amb dos ministres més. El CSRII sempre va reclamar la seva proximitat al gran aiatolà Sistani, perquè hi comparteix la mateixa base de poder (classe mitjana, predominantment mercantil) que dóna forma a les seves perspectives polítiques i contrasta amb, per exemple, les arrels més «humils» dels saderistes. D'altra banda la *Hawza* (seminari religiós) i la seva història li proporcionen una certa afinitat. A les eleccions de 2005 el CSRII va pujar al poder. A nivell provincial, a causa del suposat suport de Sistani, i també al boicot dels àrabs sunnites (especialment a les zones on són majoritaris) i el moviment d'al-Sader (a les governacions del Sud). A nivell nacional, juntament amb altres partits xiïtes, va formar la Coalició Unificada Iraquiana que va guanyar 140 dels 275 escons del Consell de Representants (parlament). En aquesta època el CSRII es va llançar a la lluita contra els seus opositors xiïtes, sobretot els saderistes, i contra la resistència sunnita antiocupació. Les Brigades de Bader van ser acusades de

Policia iraquiana amb una imatge de l'Aiatolà al-Sistani (Foto del 2005: AP)

centenars de desaparicions i assassinats, fins que van ser integrades als cossos oficials de seguretat el 2007. En canvi, a les eleccions regionals de 2009, el CSRII (ja CSII) va perdre el poder a la majoria de les províncies del Sud, i el 2010 l'Aliança Nacional Iraquiana en la qual va participar juntament amb el moviment del-Sáder, va obtenir només el 21,5% dels vots, darrere de l'Iraqija d'Ijad Allaui i del partit de Dawa.

El Partit Islàmic Dawa. Fundat el 1957 sota el lideratge espiritual de Muhammad Baqer al-Sader, Dawa va ser el partit més temible d'oposició al règim de Saddam. Fins a l'ocupació el 2003 va funcionar en la clandestinitat, sobre la base de cèl·lules molt disciplinades i centralitzades, amb milers de militants i simpatitzants detinguts i executats. Després de la revolució iraniana el 1979 va augmentar la lluita armada contra el govern iraquiana i va organitzar diversos atemptats contra dirigents del règim. El 1980, després d'un atemptat fallit contra el vice primer ministre, Tariq Aziz, el govern va llançar una sagnant

campanya de repressió i va matar més de 80 mil partidaris/àries de Dawa, inclosos el seu líder al-Baqer i la seva germana. Les milícies de Dawa van participar en la guerra Iran-Iraq amb les forces iranianes contra Bagdad. El 1991, durant la primera guerra del Golf, Dawa va participar en l'aixecament xiïta al sud contra Saddam, però el règim va saber derrocar els rebels i tot plegat va acabar amb milers de morts.

La doctrina fundadora de Dawa preveia la formació d'una generació de revolucionaris islàmics amb la finalitat d'arribar al poder per construir un Estat islàmic basat en els principis del xiïsm. Però no acceptava la intervenció directa dels religiosos sobre l'Estat, sinó la seva vigilància espiritual. Per això, després de la revolució iraniana, l'ala que volia sotmetre el partit a la direcció del Guia Suprem aiatolà Homeini se'n va separar. A partir de 1984 Dawa va posar distància entre el partit i el govern iranià, va iniciar relacions amb els països europeus, sobretot amb Gran Bretanya, i va estrènyer relacions amb l'eix Síria-Aràbia Saudita. Tot i el boicot de l'Iran i altres partits xiïtes de l'òrbita de Teheran, va participar al Congrés de l'Oposició Iraquià al Líban, i també al Congrés Nacional Iraquià que es va convocar el mateix any al Kurdistan iraqià.

Abans de la invasió de l'Iraq per part de les forces imperialistes, Dawa tenia una doble política: oposar-se verbalment a l'ocupació nordamericana del país i, alhora, no sabotejar la formació del govern titella sota el mandat de Paul Bremer. El setembre de 2003 la direcció del partit va acceptar participar en el Consell del Govern Provisional integrat per 25 ministres, seleccionats seguint criteris de distribució ètnica i religiosa, sota el dictat decisiu de la força invasora nordamericana. Segons la direcció del partit aquesta cooperació amb les forces d'ocupació va ser a canvi de la promesa d'eleccions lliures. Quan les eleccions es van celebrar el gener del 2005 per triar una Assemblea Nacional Constituent; una coalició de partits polítics xiïtes (l'Aliança Unida Iraquià) encapçalada per Dawa i el CSRII va guanyar per ampli marge. La coalició xiïta va signar un acord de govern amb la coalició dels partits

kurds. Com a resultat, el popular líder de Dawa, Ibrahim Al Jafari, va ser escollit primer ministre de l'Iraq per part de l'Assemblea Constituent, amb la qual cosa per primera vegada a la història l'Iraq estava governat per un home de Dawa. En les eleccions parlamentàries de desembre del 2005 també va triomfar l'Aliança xiïta, però per la forta oposició de sunnites i kurds (i sobretot, per la pressió exercida pels nordamericans) la candidatura de Safari va ser retirada i l'altre líder de Dawa, Nuri al-Maliki, el va reemplaçar com a primer ministre. El maig del 2007 Maliki va ser escollit secretari general de Dawa, amb la qual cosa es va convertir oficialment en el màxim líder del partit. El 2008 el Govern d'al-Maliki va arrabassar Bagdad i el Sud, juntament amb les milícies Bader del CSII i les forces d'ocupació nordamericanes, a l'Exèrcit del Mahdi d'al-Sader, en nom de la lluita contra el terrorisme i la inseguretat, cosa que va produir una fractura en les files xiïtes.

A les eleccions de 2010 l'Aliança es va trencar per les tensions internes. El partit d'al-Maliki (Dawa) d'una banda, i els d'al-Hakim (CSII) i Muqtada al-Sader per l'altra, es van presentar per separat. Dawa va assolir el 27,4% dels vots (89 diputats), mentre l'Aliança Nacional Iraquià (CSII i el Moviment Saderista) el 21,5% (70 diputats). A les files de l'Aliança el rebuig a la presidència d'al-Maliki va ser prou fort per impedir a Dawa decidir la composició i el programa del govern. Com que el CSII havia perdut les eleccions regionals de 2009 a tots els seus feus del sud del país, va haver de reconciliar-se amb al-Sader para plantar cara a Dawa en les generals.

El Moviment Saderista. Creat el 2003 per Muqtada al-Sader, fill del famós clergue xiïta, el gran aiatolà Mohamed Sadeq al-Sader, i gendre de Muhammad Baqer al-Sader (fundador de Dawa), tots dos assassinats pel règim de Saddam. Les seves bases són les classes més pobres de la Ciutat Sader (un barri amb més de 3 milions de població de Bagdad) i la zona sud del país. Les associacions de caritat, fundades pel pare al-Sader, es van convertir en els baluards més importants del moviment. Muqtada

al-Sader va crear l'Exèrcit del Mahdi com una milícia contra l'ocupació, que va col·laborar en aquesta tasca amb la resistència sunnita. El 2004 va encetar una revolta contra les forces d'ocupació amb l'objectiu de crear una «democràcia islàmica». Es va distanciar d'altres partits xiïtes amb el seu discurs nacionalista iraqià. Les relacions del Moviment Saderista amb el clergue Gran Aiatolà Ali al-Sistani també han estat tibants. Al-Sistani predica acció política no violenta i negociadora amb les forces d'ocupació en lloc de resistència guerrillera, mentre les classes pobres urbanes s'inclinen cap a la resistència armada que al principi reivindicava al-Sader.

El 2003 el Moviment Saderista va començar a prestar serveis a tota la Ciutat Sader, des d'atenció mèdica a alimentació i aigua potable. Més tard, el 2003, els residents de la Ciutat Sader van organitzar assemblees al barri per triar juntes de veïns, i en última instància, un consell per representar el districte. El Moviment, ajudat per l'Exèrcit del Mahdi, va intentar eliminar el nou Consell de Districte per la força i van tenir ocupada durant setmanes la Sala del Consell del Districte, fins que les forces de l'ocupació els van obligar a retirar-se. El 2004 al-Sader va mobilitzar les seves bases en protesta pel tancament del seu diari

La Conferència de la Resistència Iraquiana a Gijón, desconvocada

Els grups iraquians antiocupació havien de celebrar una trobada internacional a Gijón del 18 al 20 de juny d'aquest any sota el títol 'Conferència de la Resistència Política Iraquiana' per difondre un projecte polític conjunt de recuperació de la sobirania de l'Iraq. Però l'organització de la trobada, la Campanya Estatal contra l'Ocupació i per la Sobirania de l'Iraq (CEOSI), va decidir que no se celebrés a causa de les amenaces de mort contra membres de l'organització i les seves famílies i d'atemptats contra institucions de l'Estat espanyol. Reproduïm la declaració de la CEOSI:

La CEOSI desconvoca les activitats previstes a Gijón i Madrid entre els dies 18 al 21 de juny per amenaces terroristes de grups vinculats al Govern de l'Iraq. «La CEOSI ha decidit desconvocar les activitats programades a Gijón els dies 18 al 20 de juny i a Madrid el dia 21 en el marc de la Conferència Internacional de la Resistència Política Iraquiana: L'Iraq, sobirania i reconstrucció democràtica com a conseqüència de les amenaces de mort contra membres de l'organització i les seves famílies i d'atemptats contra institucions de l'Estat espanyol. Aquestes amenaces han estat transmeses directament per les autoritats iraquianes al Govern espanyol exigint la cancel·lació de la Conferència i les activitats que hi estan associades. Hem de suposar que l'execució de les amenaces correspondria a grups paramilitars vinculats al propi Govern de Nuri Al-Maliki.

La CEOSI considera que el Govern espanyol no ha pres cap mesura eficaç davant d'aquests fets, cosa que ha forçat la CEOSI a prendre-les. Davant de la inacció del Govern espanyol, president de torn de la Unió Europea, la dilació i la falta de claredat en les seves comunicacions amb els responsables de la CEOSI, aquesta organització, a fi de preservar la integritat dels seus membres i familiars, ha determinat cancel·lar les activitats previstes.

La CEOSI manté la visita al Congrés dels Diputats del dilluns dia 21 d'una delegació de la Conferència, on s'explicarà el que ha passat, després d'haver-ho fet en la roda de premsa convocada avui divendres a Gijón.

La CEOSI denuncia l'actitud del Govern espanyol que, primer, s'ha sotmès a les amenaces de represàlies econòmiques del Govern en funcions de l'Iraq cancel·lant el seu compromís inicial de concessió de visats i, seguidament, ha servit de canal de transmissió de les amenaces directes d'atemptats indiscriminats i selectius contra els seus interessos i ciutadans dins i fora de l'Iraq, unes amenaces que provenen de qui el Govern espanyol considera el seu únic i legítim interlocutor a l'Iraq, el Govern de l'Iraq, derivat i sostingut per l'ocupació. Aquesta situació deixa ben palès qui exerceix el terror a l'Iraq –les pròpies instàncies col·laboracionistes- i com un govern que es declara sobirà s'hi sotmet, tirant per terra el discurs antiterrorista que fa de portes endins i malmetent una iniciativa d'organitzacions iraquianes que tenien previst expressar el seu compromís amb l'alliberament de l'Iraq, el diàleg nacional davant del terror i la seva reconstrucció democràtica, integradora, cívica i no sectària.

Agraïm al Principat d'Astúries i a l'Excel·lentíssim Ajuntament de Gijón el seu compromís, suport i confiança permanent amb aquesta iniciativa, motiu pel qual també han sofert pressions relatives a qüestions no determinades de seguretat.

Finalment, agraïm als companys i companyes iraquianes, europeus i nord-americans que han mantingut el seu compromís d'acudir a la cita de Gijón: a uns els animem a mantenir la legítima resistència i als altres el seu compromís solidari amb el poble iraquianà."

*Campanya Estatal contra l'Ocupació i per la Sobirania de l'Iraq
Madrid, 18 de juny de 2010.*

al-Hawza per part del govern titella d'Alauí. Les manifestacions es van estendre ràpidament i van esclatar combats amb les forces d'ocupació a Najaf, Ciutat Sader i Bàssora. Alhora la resistència sunnita a Bagdad, Samarra, Ramadi i, sobretot, a Faluja, va protagonitzar aixecaments, que es van convertir en el desafiament més greu contra la invasió imperialista.

Però al-Sader va fer un gir i va afirmar la seva intenció de dissoldre l'exèrcit del Mahdi. En un comunicat, va instar els membres de la resistència a «complir el seu deure» i tornar a casa. Va cridar els seus seguidors a no atacar a les forces de seguretat iraquianes i va preparar el Moviment per convertir-se en una força política, anunciant la intenció de participar en les eleccions de 2005. Malgrat aquestes promeses les forces d'ocupació van atacar les milícies d'al-Sader a Najaf i la resistència de l'Exèrcit del Mahdi va sofrir desenes de baixes. El govern d'Alauí va organitzar la mateixa repressió a Ciutat Sader, i al-Sader va acabar acceptant un alto al foc i va concentrar els esforços en les eleccions de 2005. El Moviment Saderista va formar part de l'Aliança Unida Iraquiana que va guanyar les eleccions, i va ocupar 30 escons al Parlament.

A partir de la seva participació en el procés polític, Muqtada al-Sader va treballar per reorganitzar el seu moviment, expulsant uns quants grups de l'Exèrcit del Mahdi que es van convertir en bandes de pillatge i extorsió. Va enfortir el seu discurs polític amb un eix nacionalista àrab i va reivindicar la unitat de xiïtes i sunnites contra l'ocupació. El 2007 es va establir a l'Iran per protegir-se de les represàlies del Govern d'al-Maliki. El 2010 va formar part de l'Aliança Nacional Iraquiana amb el CSII per a les eleccions generals i va guanyar 39 representants al Parlament, i es va convertir en la força clau per formar el nou govern.

La resistència armada, al-Qaida a l'Iraq i el Moviment del Despertar

A mitjans de 2007 la resistència armada contra l'ocupació, que organitzava una mitjana de 1500 atacs per setmana contra les forces nordamericanes, estava a prop de proclamar una victòria estratègica contra l'imperialisme invasor. Però a partir del mes juliol d'aquell any hi va haver canvis importants en les files de la resistència que van aprofitar l'imperialisme i el govern col·laboracionista d'al-Maliki per fomentar divisions entre les organitzacions opositores i afeblir-les.

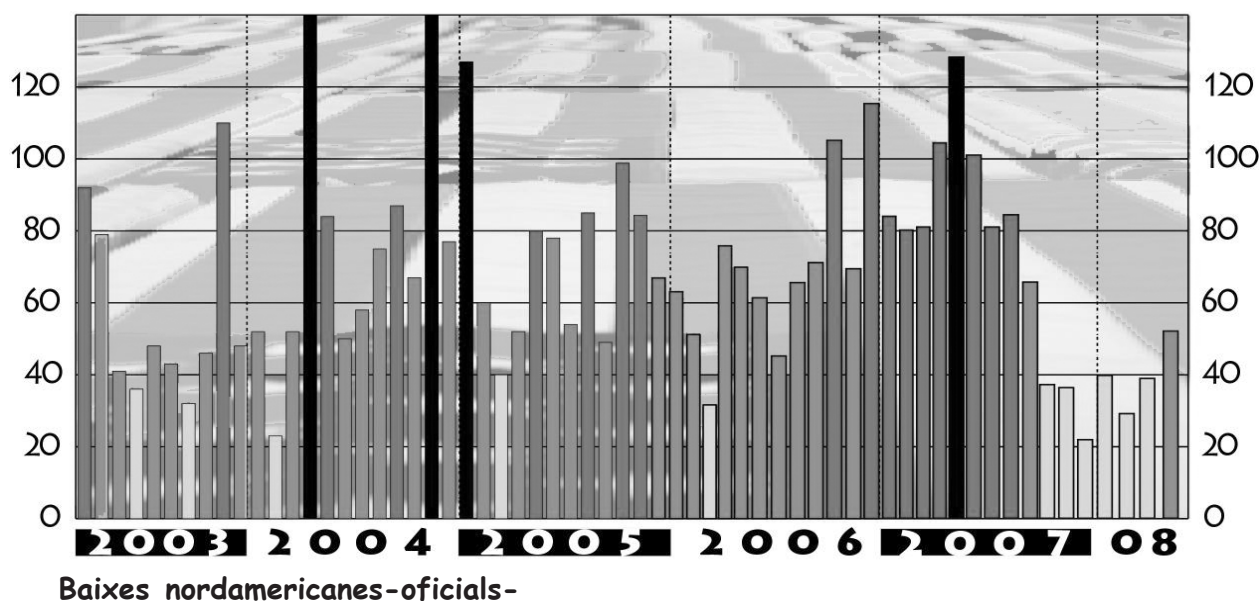
A principis de 2006 Al Qaida a l'Iraq –aleshores sota la direcció d'Abu Mus'ab al-Zarqawi- semblava extraordinàriament forta. Es van perpetrar molts dels atacs més espectaculars i sofisticats contra els EUA, les forces iraquianes i civils, especialment xiïtes. La seva retòrica i el *modus operandi* inspiraven i motivaven grans segments de la insurrecció sunnita. Malgrat les divergències profundes i la rivalitat amb ells, la majoria dels grups de la resistència armada estava disposats a tancar files, no pas per lleialtat cap a al-Qaida, sinó per por a les conseqüències de la desunió.

També estaven disposats a enfrontar-se conjuntament a un enemic la derrota del qual semblava imminent. Per altra banda al-Qaida a l'Iraq, també pel bé de la unitat, evitava al màxim emprar les seves tàctiques particularment controvertides (atacs contra civils i decapitacions gravades en vídeo). També s'esforçava en «iraquitzar» la seva imatge, creant unitats d'iraquians exclusivament i unificant-se amb grups més «nacionalistes» per formar el Consell Consultiu Mujahidin (*Majlis al-Shura Mujahedin*).

A mitjans de 2006 al-Zarqawi, i bona part de la direcció d'al-Qaida, havien estat liquidats per les forces dels EUA i el govern d'al-Maliki. Els líders eliminats van ser reemplaçats per militants joves inexperts i indisiplinats que optaven per recórrer a la violència més salvatge i indiscriminada. «Els estrangers» van ocupar els llocs més alts de la direcció, i els iraquians van quedar-se a la base com a militants de carrer. En alguns casos els autoproclamats «emirs» locals eren mers caps de colles juvenils amb escàs coneixement o enteniment de l'Islam. Però van embolicar els seus actes de terror en esotèrics – i sovint absurds- pronunciaments religiosos. Desproveït de les fonts

tradicionals de legitimació social o espiritual, el seu poder es basava en la versió més cruel i primitiva de l'Islam salafista. Van intensificar els atacs contra els i les iraquianes rutinàriament etiquetades de traïdores i apòstates (si es tractava, per exemple, de gent que enviava les filles a l'escola o simples fumadors de cigarrets), i mentrestant, la resistència contra l'ocupació cada vegada més els va semblar una preocupació secundària. Al mateix temps, les tàctiques crues i vicioses d'al-Qaida, que feia temps que alienava molts insurgents més veterans, es veien cada vegada més innecessàries i fins i tot contraproduents. Amb el temps, la direcció del moviment es va allunyar més de la necessitat de preservar relacions amb la població local i altres grups insurgents.

La resistència local i els líders tribals també van reaccionar amb fermesa davant dels militants d'al-Qaida, que van ser vistos com a estrangers -no necessàriament com no nadius, sinó com gent influïda per ells i, sovint com a persones alienes a l'entorn en què operaven: camperols en un entorn urbà, habitants de la ciutat en un entorn rural o, més àmpliament, iraquians d'altres parts de l'Iraq.

Notables urbans, líders tribals i dignataris religiosos van ser desafiat, sotmesos o assassinats per aquests militants d'al-Qaida. En molts casos, les pràctiques extremes d'al-Qaida van decapitar l'elit local: van obligar una gran proporció de la població a abandonar les zones on vivien des de feia generacions.

Les tensions no venien només de la fricció a nivell social. També va sorgir d'un canvi de la postura anterior d'al-Qaida, més conciliadora cap a altres sectors de la resistència. La seva proclamació l'octubre de 2006 d'un Estat islàmic independent a l'Iraq va resultar ser particularment divisionista, perquè eliminava qualsevol ambigüitat residual de les intencions d'al-Qaida. Descartant la idea de l'Iraq com un Estat que lluita per la seva independència, el van veure com un camp de batalla d'una lluita més àmplia; basant-se de manera explícita i exclusivament en les zones sunnites i en una ideologia intrínsecament incompatible amb la diversitat de l'Iraq, que molts militants de la resistència van veure com posicions que malmenaven la unitat i promovien la divisió de facto del país.

L'oposició dels sectors més nacionalistes de la resistència va ser especialment intensa. La crítica del projecte «estranger» d'al-Qaida es va expressar cada vegada més a través de les acusacions que el moviment jihadista servia deliberadament a les ambicions nordamericanes o iranianes de trencar la cohesió del país i el seu caràcter àrab, embrutant la reputació de la resistència o donant a les milícies xiïtes el pretext per atacar els sunnites.

L'oposició a al-Qaida a l'Iraq va

prendre formes més que retòriques. Diversos grups de la resistència van formar coalicions, cosa que implícitament significava desafiar el monopoli que desitjava l'Estat islàmic d'al-Qaida. El maig de 2007, tres dels grups més grans (l'Exèrcit Islàmic, l'Exèrcit Mujahidin i Ansar al-Islam), van establir el Front de Jihad i Reforma, el programa del qual estava en total contradicció amb el d'al-Qaida. Una setmana més tard, quatre grups poc coneguts van establir les Brigades de Jihad i Alliberament de l'Iraq. Dos dies després, vuit grups van formar el Front de la Resistència i l'Alliberament de l'Iraq. De la mateixa manera, nou petits grups van anunciar l'Oficina de Coordinació de la Resistència Nacional i Islàmica de l'Iraq. I catorze grups més van constituir el Front Popular de la Resistència Iraquiana. Van haver-hi milers d'altres exemples de fusions, escissions i reorganitzacions, que van desafiar implícitament o explícita l'intent d'al-Qaida d'unificar l'oposició a l'ocupació sota el seu comandament. Malgrat els intents de reconciliació, la confrontació verbal i física va augmentar durant el 2007. En definitiva, pràcticament tots els grups armats importants van girar-se contra al-Qaida.

Sorgiment dels *sahwat*

Mentre la resistència armada es va partir en trossos amb noves intencions de reagupaments, l'imperialisme i el govern d'al-Maliki van canviar la tàctica de combat contra la resistència, enfortint l'autoritat tribal. A la província d'Anbar, on la resistència era més forta, les forces dels EUA desplegades a la zona van veure una oportunitat per reforçar als caps tribals. El patrocini exterior va ser decisiu, perquè va permetre als líders tribals reforçar el suport local proporcionant-los els mitjans (armes, sous a les milícies tribals) per persuadir a les seves zones que, una vegada més, havien desenvolupat vincles amb un patró poderós. Alhora això garantia la lleialtat tribal als EUA. Aquesta nova aliança va ajudar a alterar la balança.

Des del principi, les tribus anomenades «despertar» (*sahwa* en àrab, plural *sahwat*) van generar un malestar considerable fins i tot dins de les files dels enemics més acèrrims d'al-Qaida. Els líders xiïtes de la coalició d'al-Maliki temien que els grups tribals servissin de refugi als insurgents o que eventualment possessin en perill el domini dels partits en el poder. A Anbar van créixer les tensions entre els *sahwat* i el Partit Islàmic, una organització sunnita que dominava les institucions de govern des de les eleccions de 2005; la rivalitat se centrava en el control de recursos, especialment dels contractes de reconstrucció. Diversos grups insurgents van ser igualment clars en denunciar-los, presentant els *sahwat* com a titelles dels EUA. La resistència -nacionalista o islàmica- es va veure greument afeblida pel retorn de les tribus al protagonisme. Gràcies al seu coneixement de la població local i l'entorn, les milícies de *sahwat* van aconseguir un control molt més fort que el que podien assolir els militars nordamericans tots sols; al seu torn, l'aliança amb els EUA els dificultava donar suport a qualsevol forma de resistència. Al principi feia la impressió que els *sahwat* se centrarien exclusivament en les seves àrees circumscrites, sense interferir en camps de batalla de la resistència. Però van ampliar els entorns d'operació, deixant cada vegada menys espai a la resistència armada.

A mesura que els *sahwat* recollien els beneficis de la cooperació amb els EUA, els caps tribals van encoratjar altres tribus a fer el mateix, generant una dinàmica més àmplia i més potent. El model d'Anbar es va repetir als bastions d'al-Qaida al sud de Bagdad, així com a Tikrit, Dijala i altres llocs sunnites. Les tribus xiïtes de la regió de l'Èufrates van fer el mateix. A l'extrem nord (a prop de Mosul, sobretot) i a l'extrem sud, en canvi, el renaixement tribal no es va desenvolupar, pel domini dels partits kurds i els seguidors d'al-Sader, respectivament. En un any, més de 91.000 iraquians s'havien ofert a col·laborar amb les forces nordamericanes —una xifra que inclou els membres dels *sahwat* i antics combatents de la resistència, anomenats col·lectivament pels nordamericans «els fills de l'Iraq».

Washington pagava 300 dòlars al mes a cada membre de les milícies de *sahwat*, i els caps de les tribus cobraven el 20% de comissió de les mensualitats de cada reclutat, cosa que podia significar uns 100.000 dòlars anuals per cada xeic que organitzava 200 combatents. Així no només al-Qaida va perdre gairebé la meitat dels militants (la resta es van convertir en «cèl·lules dorments») i la influència, sinó que la resistència armada en general va quedar afeblida i dividida.

Els grups locals de *sahwat*, anomenats Consells del Despertar, juntament amb un increment de forces d'ocupació a les zones sunnites, van servir durant gairebé dos anys a l'imperialisme i el govern d'al-Maliki par contenir i fer retrocedir la resistència armada. No obstant això a partir de 2009 la situació va començar a canviar altra vegada. Washington va deixar de pagar als Consells i va traspasar aquesta tasca al govern de Bagdad. Però el govern xiïta d'al-Maliki tenia dubtes i reticències des del principi sobre el moviment *sahwat*, perquè pensava que els Consells arribarien a ser organitzacions «legals» per als militants de la resistència, sobretot per als baazistes, i també una arma per estendre la influència dels sunnites contra el domini polític dels partits xiïtes. D'altra banda alguns líders sunnites es queixaven que el Govern no complia el seu compromís d'integrar els membres dels Consells en les forces de seguretat del país. Els aliats kurds d'al-Maliki al Govern també veien els Consells com una amenaça nacionalista àrab contra les seves reivindicacions històriques en les zones conflictives del Nord. Així que mentre els EUA reduïen les seves activitats militars, el Govern d'al-Maliki va començar a incrementar la pressió sobre els Consells.

Tot i que hi havia una amnistia tàcita per als membres dels *sahwat*, des de principis del 2009 les forces de seguretat del Govern van detenir centenars de milicians acusant-los d'assassinats, tortures, robatoris, extorsions, etc. Centenars de combatents, tant per la repressió governamental com per la por a actes de càstig d'al-Qaida i altres organitzacions de la resistència, van deixar el moviment i es van traslladar a altres zones del país. El novembre de 2009 un tribunal va condemnar

a mort un dels líders més prominents dels Consells, Adil al-Mashhadani. A les eleccions generals de març de 2010, el Moviment del Despertar es va presentar amb l'Aliança d'Unitat de l'Iraq, amb uns quants grups xiïtes seculars; no obstant això els resultats van ser una gran decepció (només el 2,9% dels vots). Després de les eleccions van seguir sobre els Consells tant la repressió governamental com els atemptats de càstig de la resistència, que van tenir com a resultat detencions i baixes massives a les files dels *sahwat*.

Recomposició de la resistència

Les polítiques d'al-Qaida (l'Estat islàmic) i l'aparició del Moviment del Despertar van tenir greus conseqüències sobre la composició i les polítiques de la resistència armada contra l'ocupació. Molts membres d'un dels grups més grans de la resistència, l'Exèrcit Islàmic, van optar per col·laborar amb els EUA, mentre els elements més militants de l'organització van trencar per organitzar faccions amb diferents noms en diverses localitats (per exemple al-Furqan a Mada'in o Fatah al-Mubin a Mosul). Grups més petits van prendre trajectòries diverses; les Brigades de la Revolució 1920 i el Front de la Resistència Islàmica Iraquià (JAMI) van pactar amb les forces d'ocupació, mentre grups com a Asaib al-Iraq al Jihadija i Jaish al-Fatihin van denunciar qualsevol tipus de col·laboració. Es calcula que en conjunt la resistència armada ha perdut més de la meitat de la seva capacitat humana i d'activitat durant els darrers dos anys.

La resistència que s'ha mantingut fidel a la lluita contra l'ocupació no ha participat en les eleccions perquè les qualifica d'il·legals, ni ha donat suport a cap partit determinat, però a diferència de les

del 2005, aquesta vegada no ha organitzat operacions per impedir la votació, i això ha estat determinant en el triomf d'al-Iraqiija. D'altra banda els corrents anti-ocupació estan en procés de convergència des de fa anys per crear un Consell de Coordinació política. Grups

armats com el Front Jihad i Alliberament (òrgan polític de la plataforma Front Patriòtic Nacionalista i Islàmic, en línia amb el Partit Baaz), el Front de Jihad i Canvi (recolzat per l'Associació d'Ulemes Musulmans, el secretari general dels quals, el xeic Harez al-Dari, és el representant polític del Front), el Consell Polític de la Resistència Iraquià (instància política de l'agrupació armada Front de Jihad i Reforma) i el Congrés Fundacional Nacional Iraquià (una plataforma de més de 20 associacions civils i partits polítics) intenten construir una plataforma política conjunta basada en el rebuig a l'ocupació i la reconstrucció democràtica i sobirana del país.

La resistència armada, que se separa curosament dels atacs indiscriminats i contra civils d'al-Qaida, s'està plantejant participar en el procés polític després de la retirada total de les forces d'ocupació el 2011, aprofitant el seu prestigi popular. Però tampoc no vol la tutela de l'Iran sobre l'Iraq després de l'ocupació, per això un nou govern xiïta sectari i pro iranià pot provocar nous xocs entre la resistència i l'exèrcit iraqià, fins a arribar a una guerra civil en què la posició del govern autònom del Kurdistan pot ser clau.

Kurdistan iraqià

El poble kurd del nord de l'Iraq, amb una població de 4 milions, després de desenes d'anys de lluites contra els governs de Bagdad; de ser objecte d'assassinats, tortures i fins i tot genocidis amb armes químiques; i de sagnants conflictes intestins, viu ara una època de pau relativa, parlant i ensenyant en el seu propi idioma, practicant lliurement la seva cultura i construint institucions administratives pròpies. Per a un poble tan oprimat i sofert, tenir un parlament autonòmic i un govern regional gairebé federal és una conquesta històrica, i també un element d'esperança per 20 milions de kurds més que actualment viuen a Turquia, l'Iran i Síria. Però la qüestió és: una conquesta a quin preu, i quin futur els espera als i les kurdes iraquianes?

Col·laboracions i conflictes

Els i les kurdes iraquianes tenen una llarga història de col·laboracions i conflictes amb els poders que els envolten. Per exemple van rebre el suport de la monarquia iraniana i de la Unió Soviètica els anys 60 i 70 contra els governs nacionalistes de Bagdad. No obstant això quan el sha i el govern iraqià van arribar a l'acord d'Alger el 1975, els alçaments kurds van ser reprimits brutalment per les tropes de Bagdad. Després de la revolució iraniana, i sobretot durant la guerra irano-iraquià (1980-88), el govern de Homeini, mentre suprimia als i les kurdes iranianes al seu país, els va recolzar militarment a l'Iraq contra Saddam. Així que el poble kurd va gaudir d'una autonomia relativa durant la guerra, però un cop acabada, l'autonomia va ser dissolta amb l'ús d'armes químiques.

El 1990 els aliats kurds van canviar. L'Iraq va envair Kuwait, acusant-lo de violar la frontera per explotar el petroli, se'l va annexionar i el va declarar dinovena província de l'Iraq. L'ONU va imposar l'embargament comercial total a

l'Iraq com a resposta, i va autoritzar l'ús de la força militar per fer retirar l'Iraq de l'emirat kuwaitià si no en sortia el 15 de gener de 1991. El Regne Unit i els EUA, amb 26 estats més, van unir-se per alliberar Kuwait en l'anomenada Guerra del Golf. Al seu torn l'Iraq va respondre atacant Israel i l'Aràbia Saudita amb missils *Scud*. Els aliats van derrotar l'Iraq, que es va retirar. Els EUA van fer una crida a un aixecament popular contra Saddam Hussein, al qual van respondre positivament els i les kurdes iraquianes. Però Bagdad va aconseguir derrotar els aixecaments, cosa que va provocar un èxode de kurds/es cap a Turquia i l'Iran. Davant del desastre humanitari, França, el Regne Unit i els Estats Units van establir zones d'exclusió aèria al sud (paral·lel 36) i al nord de l'Iraq (paral·lel 32) per protegir les minories kurdes i xiïtes.

Després de la guerra els EUA van començar a aplicar un projecte per construir un estat federal kurd al nord de l'Iraq. Els dos principals partits kurds, el Partit Democràtic del Kurdistan (PDK) de Barzani, i la Unió Patriòtica del Kurdistan (UPK) de Talabani, van acordar un pla per establir un parlament i un govern kurds a Arbil. El PDK controlava el nord del Kurdistan iraqià, incloent Arbil, i la UPK la regió sud-est, amb la capital a Suleimania. Però el 1992, els conflictes pel control de les regions riques en petroli (Mosul i Kirkuk) van provocar batalles entre

milícies armades d'ambdós partits.

L'any 1995, quan l'exèrcit turc va envair el nord del Kurdistan per «perseguir» les guerrilles del Partit dels Treballadors de Kurdistan (PKK), el PDK i Barzani van col·laborar amb Ankara contra els i les kurdes de Turquia. Encara pitjor, quan els conflictes armats entre el PDK i la UPK es van intensificar el 1996, el PDK va col·laborar amb Saddam, mentre que la UPK va rebre ajuda de l'Iran. Però aquests conflictes no ajudaven els plans de l'imperialisme, així que Washington va aconseguir un acord d'alto el foc entre les faccions kurdes. Quan Saddam va haver expulsat els inspectors de l'ONU encarregats de la revisió de la no proliferació d'armes de destrucció massiva, els Estats Units van començar l'operació «Guineu del Desert» per destruir la seva infraestructura militar.

El govern regional del Kurdistan

El PDK i la UPK van jugar un paper important en l'ocupació de l'Iraq el 2003, quan Turquia no va permetre el pas de les tropes nord-americanes pel seu territori. Els partits kurds van afegir-se a les forces d'ocupació, i les milícies kurdes (*pashmerges*) van obrir el pas de Bagdad a l'exèrcit nord-americà. Tots dos partits van formar part del govern titella provisional construït per les forces d'ocupació. La Constitució de 2005 reconeixia el Govern Regio-

nal del Kurdistan (GRK), com a component principal d'un Estat federal iraquí amb dos idiomes oficials, l'àrab i el kurd.

El mateix any la coalició de PDK i UPK, amb diversos partits petits (Aliança Patriòtica Democràtica de Kurdistan), va guanyar el 90% dels vots del govern regional kurd, convertint Barzani en el president de la regió federal -el Parlament central iraquí va fer Talabani president de l'Estat. En canvi, en les eleccions de 2009 la coalició de PDK i UPK (llista Kurdistan) només va obtenir el 57% dels vots (59 diputats), amb una oposició formada per la llista Canvi -Goran, una ruptura de la UPK- amb 25 diputats, i els islamistes amb 13.

Ara mateix el GRK, encapçalat pel PDK i la UPK, és un aliat fidel tant dels EUA com de l'Estat turc. Segons les exigències dels seus aliats frena l'ambició independentista del poble kurd, hi col·labora contra les forces nacionalistes en altres parts de Kurdistan (principalment contra el PKK de Turquia), obre les terres kurdes a l'explotació de les empreses multinacionals (Turquia controla gairebé el 80% de la seva economia), i es posiciona contra la Resistència iraquiana a l'ocupació sota el pretext de la lluita contra el «terrorisme». La seva política de concedir llicències a les empreses estrangeres per explotar les zones petrolíferes sense el consentiment del govern central provoca topades amb el nacionalisme àrab, que està en alça.

D'altra banda, malgrat les institucions aparentment democràtiques a la regió, les polítiques del Govern regional per desenvolupar i enfortir una burgesia kurda converteixen l'administració federal en un mini estat clientelista al servei dels aparells del PDK i la UPK i de les famílies que controlen aquests partits. També les milícies del Govern, antics *peshmerges* convertits en forces oficials de seguretat, actuen com a forces de repressió sobre l'oposició, que lluita contra la corrupció i a favor de la independència kurda.

En definitiva: la conquesta històrica dels i les kurds del nord de l'Iraq ha nascut amb contradiccions també històriques i letals. Per a un alliberament nacional i social veritable del poble kurd, fa falta una direcció revolucionària que pugui recuperar el vell objectiu d'un Kurdistan «lliure, unit i socialista», pel qual es mobilitzin la classe treballadora i el poble kurd.

Mosul i Kirkuk

El Govern Regional del Kurdistan iraquí actualment té reconeguda la seva autoritat sobre les províncies d'Erbil, Dahuk i As Sulaymaniyah, així com una autoritat *de facto* sobre més de la meitat de Kirkuk (al-Ta'mim) i parts de les províncies de Diyala, Salah ad-Din i Ninawa (antiga Ninive). No obstant això, hi ha una negativa del govern iraquí sobre el reconeixement com a kurdes d'algunes d'aquestes regions petrolíferes, i especialment les ciutats.

Entre els arguments utilitzats està la composició de les poblacions dels territoris en litigi. Així el cas de Kirkuk: centre d'extracció i refineries de petroli, amb oleoductes cap a Trípoli (Líban) i Baní (Síria) en el Mediterrani i cap al golf Pèrsic; de població majoritària kurda, té per segon grup ètnic als turcmans, seguit dels àrabs i una important minoria cristiana siríaca. I el de Mosul a Ninawa amb la població de la província majoritàriament àrab però amb una majoria kurda en la ciutat, prop de la qual es troba el jaciment de Tell Hassuna, que data del 6000 a. de C

Per a destriar la pertinença o no de Mosul o Kirkuk al Kurdistan, el marxisme no comptabilitza majories de població, com si el dret nacional fos la suma dels drets dels individus, sinó que reconeix realitats històriques col·lectives. El contrari, és avalar els diferents processos de colonització –o en la seva forma més brutal, la neteja ètnica- com un mecanisme per a determinar fronteres. Ceuta i Melilla són marroquines sigui quina sigui la seva població; així com no ho és el territori ocupat als saharauis després de la Marxa Verda; o no són britàniques ni Gibraltar, ni Irlanda del Nord ni les Malvines, per més que en alguna tinguin majoria de població.

Perquè defensem el dret nacional com col·lectiu –i no com cultural o suma d'individualitats- considerem que Mosul és kurda, així com una part del territori que l'envolta, encara que no la totalitat de la província de Ninawa. La divisió la va realitzar un llarg procés històric que va conformar la seva pertinença a diferents realitats territorials i nacionals.

Per la mateixa raó entenem com kurda la ciutat de Kirkuk. Al començament dels setanta, els «peshmergas» del general Mustafá Barzani es saludaven abans d'entrar en acció amb un: «L'any que ve, a Kirkuk!». Kirkuk era el seu gran objectiu, la capital del futur Kurdistan, cosa que no podia acceptar el Govern de Bagdad, perquè suposava renunciar al seu principal enclavament petrolífer. No era la primera vegada que es plantejava aquest enfrontament. Així va ser a les revoltes del *cheik* Mahmud Berzenji contra els britànics en els anys 20, i va seguir després de la independència de l'Iraq a 1932, fora contra la monarquia del rei Feisal, la dictadura del general Karim Kasem i, més tard, amb els governs del Baas. Es va repetir després de la Guerra del Golf de 1991, i segueix avui.

Altra cosa són els drets de la població, siguin majories o minories, que han de ser respectats com drets individuals, sigui en la kurda Erbil habitada per una considerable minoria àrab i turcmans; siguin els de la minoria kurda fora del Kurdistan.

En qualsevol cas, la resolució nacional ha d'afirmar-se sobre bases laiques i mai ètniques, ja que les unes i les altres divideixen als treballadors/es i els pobles en forma irremissible i objectivament neguen els drets de les minories siguin aquestes quines siguin.

Elecciones del 7 de març

El triomf del Moviment Nacional Iraquià (al-Iraqiia), de l'exprimer ministre interí xiïta Ijad Alauí, amb el 28% dels vots i 91 diputats, ha estat la gran sorpresa de les eleccions generals del 7 de març a l'Iraq. Alauí, que a les eleccions del 2005 havia obtingut només el 8% (21 diputats), aquesta vegada es va unir amb el vicepresident sunnita Tariq al-Hashimi i també va captar el suport de líders sunnites com Saleh al-Mutlaq i Dhafir al-Ani, tots dos membres del parlament, però aquesta vegada desqualificats per les seves suposades simpaties cap al Partit Baaz (la Institució de Responsabilitat i Justícia, controlada pels xiïtes pro iranians va desqualificar més de 500 candidats per afinitat amb el Baaz). Al-Iraqiia va emprar un discurs secular i nacionalista i va recollir no només vots sunnites que es van abstenir en les eleccions anteriors, sinó també de xiïtes cansats/des del sectarisme, la corrupció i el mal govern d'al-Maliki.

La segona novetat de les eleccions és la ruptura del front xiïta. El partit d'al-Maliki (Dawa) d'una banda, i els d'al-Hakim (Consell Suprem Islàmic de l'Iraq, CSII) i Muqtada al-Sader per l'altra, es van presentar per separat a aquests comicis, i així van servir amb safata el triomf d'al-Maliki. Dawa va assolir el 27,4% dels vots (89 diputats), mentre l'Aliança Nacional Iraquiiana (CSII i el Moviment Saderista) el 21,5% (70 diputats). Encara que hi havia rumors que la ruptura era un frau de cara a les eleccions i que el

Govern iranià els obligaria a formar govern junts després de les eleccions, a les files de l'Aliança el rebuig a la presidència d'al-Maliki és prou forta com per impedir que Dawa decideixi la composició i el programa del govern. El desencantament entre els xiïtes ja ve d'anys, quan el 2008

el Govern d'al-Maliki va arrabassar Bagdad i el Sud, juntament amb les forces d'ocupació nordamericanes, a l'Exèrcit del Mahdi d'al-Sader en nom de la lluita contra el terrorisme i la inseguretat. Curiosament les milícies Bader del CSII van col·laborar amb el Govern en aquesta operació. Però el CSII va perdre les eleccions regionals del 2009 a tots els feus seus del sud del país, així que va haver de reconciliar-se amb al-Sader per plantar cara a Dawa a les generals. El gran guanyador de les eleccions entre els xiïtes ha estat el Moviment Saderista, que va aconseguir 40 dels 70 escons de l'Aliança.

La novetat al Kurdistan és l'aparició del partit Gorran (Canvi) que va trencar la unitat kurda i va obtenir un 4,42% dels vots, amb 8 diputats, davant de l'Aliança Nacional Iraquiiana, formada pel partit Democràtic del Kurdistan, de Barzani, i la Unió Patriòtica del Kurdistan, de Talabani (15,7% i 43

Seguidora d'al-Maliki en les eleccions de març

diputats). Gorran, una ruptura de la UPK de fa uns quants anys, afebleix sobretot la possibilitat de renovació de Jalal Talabani com a president de la república. Però és molt possible que Gorran s'ajunti amb l'Aliança Kurda al parlament per defensar el federalisme kurd davant d'un govern més centralista, i així, pot ser clau en la formació del nou gabinet. Les negociacions per formar el nou govern poden trigar mesos, perquè, a més d'altres problemes, el federalisme nacionalista kurd, juntament amb el federalisme sectari de l'Aliança Nacional Iraquiiana (amb el suport de l'Iran), xoquen amb els plans centralistes tant d'al-Maliki com d'Alauí (amb el suport dels EUA).

Lluita Internacionalista 103

Abril 2010

http://luchainternacionalista.org/spip.php?page=imprimer&id_article=761

Resultados de las Elecciones para el Consejo de Representantes, 7 marzo 2010

Alianzas y Partidos	Votos	%	Diput.	Observaciones
Movimiento Nacional Iraquí (al-Iraqiia)	2,631,388	25,87%	91	Iyad Allauí (Seculares chiïtes y sunïes, nacionalista)
Coalición Estado de Derecho	2,620,042	25,76%	89	DAWA (Chiï), Nuri al Maliki, Primer Ministro
Alianza Nacional Iraquí	1,976,412	19,43%	70	CSII + Movimiento Sadr (Chiï, pro Iraní)
Alianza Kurdistaní	1,553,667	15,27%	43	PDK + UPK (Barzani y Talabani)
Movimiento para Cambio (Gorran)	443,871	4,36%	8	Ruptura de UPK
Alianza de Unidad de Irak	295,226	2,90%	4	Chiïes seculares y Movimiento de Despertar, Sunni, Milicias tribales
Frente de Acuerdo Iraquí (al-Tawafuq)	276,733	2,72%	6	Partido Islámico Iraquí (PII), Árabes Sunïes, ex Baazistas
Unión Islámica Kurdistaní (Etihad)	230,742	2,27%	4	Partidos islamistas de Kurdistan
Grupo Islámico de Kurdistan	143,79	1,41%	2	Mulás sunïes de Halabcha
Minoridades	61,153		8	
Total (participación 62.4 %)	10.171.871		325	—

Cronologia històrica de l'Iraq

1534	L'Imperi Otomà annexiona Mesopotàmia.
1634	Comença el poder turc otomà a Bagdad.
1914	Primera Guerra Mundial: Gran Bretanya inicia la invasió de Mesopotàmia.
1916	Gran Bretanya i França signen l'acord secret de Sykes-Picot per repartir l'Imperi Otomà.
1917	Ocupació britànica de Bagdad.
1919	Gran Bretanya forma l'Iraq amb Bagdad, Basora i Mosul.
1920	La Lliga de Nacions estableix el mandat de l'Iraq a càrrec de Gran Bretanya. Comença la resistència contra l'ocupació britànica a l'Iraq.
1921	S'estableix el Regne Hashemita de l'Iraq dirigit pel rei Faisal I sota protectorat britànic.
1923	Tractat de Lausanne, deixa la situació de Mosul sense solució després de ser reclamada per Turquia.
1926	Gran Bretanya i Turquia estableixen la major part de Mosul com a part integral de l'Iraq.
1927	Es descobreix el major jaciment de petroli prop de Kirkuk.
1930	El parlament iraquità ratifica el tractat anglo-iraquí, confirmant la seva completa independència i sobirania; ratifica el dret a vint-i-cinc anys d'establiment de les bases britàniques.
1933	La comunitat assíria del nord-oest de l'Iraq és reprimida i massacrada. Faisal I mor i el succeix el seu fill Ghazi.
1936	Cop d'estat militar encapçalat pel general Bakr Sidqi.
1939	Mor Ghazi en un accident. El seu fill Faisal III és nomenat successor, i el príncep Abdullah regent, per la poca edat de Faisal II.
1939-45	Segona Guerra Mundial.
1941	Rebel·lió pro nazi contra els britànics. Centenars de jueus són assassinats a Bagdad.
1941	Invasió i ocupació britànica per prevenir un possible control alemany de l'Iraq.
1945	L'Iraq participa en la formació de la Lliga Àrab com a país fundador, i també s'uneix a l'Organització de les Nacions Unides.
1947	L'ocupació britànica acaba, mantenint bases militars a Habbanijah i Shaibah. Michel Aflaq funda el partit Baaz.
1950	El Primer Ministre Nuri Al-Said dissol l'aliança amb Gran Bretanya.
1952	L'Iraq signa un acord amb la Iraq Petroleum Company (IPC) per repartir el 50% dels beneficis de l'explotació del cru iraquità.
1956	Gamal Abdel Nasser nacionalitza el canal de Suez. Gran Bretanya i França ocupen el canal. Israel envaeix la península del Sinaí. Segona Guerra arab-israeliana.
1957	Saddam Hussein s'uneix al partit Baaz.
1958	La monarquia iraquiana és derrocada per un cop d'estat, s'estableix una república; la Unió Àrab amb Jordània és abolida i el general Kassim es converteix en primer ministre i comandant de l'exèrcit iraquità.
1959	Saddam Hussein, juntament amb un grup rebel, intenta assassinar Kassim. Mulà Mustafa Barzani assumeix el lideratge del Partit Democràtic del Kurdistan (PDK).
1960	Es funda l'Organització de Països Exportadors de Petroli (OPEP).
1961	Kuwait es declara independent; Kassim declara Kuwait província de l'Iraq; Gran Bretanya envia ajuda militar a Kuwait.
1961-63	Ofensiva militar iraquiana contra els aixecaments kurds.
1963	El partit Baaz derroca Kassim amb un cop d'estat, però nou mesos més tard el Baaz és destituït del poder.
1964	Michel Aflaq dona suport l'ascens de Saddam Hussein. Nacionalització dels bancs, companyies d'assegurances i grans indústries.
1965	Guerra a gran escala a la regió del Kurdistan. Abderahman al-Bazzaz és nomenat primer ministre.
1967	Israel ataca Egipte, Síria i Jordània en la Guerra dels Sis Dies. Tercera guerra àrab-israeliana; el contingent iraquità és derrotat per l'exèrcit israelià.
1968-70	Alçaments kurds.
1968	El partit Baaz pren el poder a l'Iraq amb el suport de l'exèrcit. Aref és enviat a l'exili i Ahmed Hassan el-Bakr és nomenat president de l'Iraq.
1969	Acord entre l'Iraq i la URSS per explotar els jaciments de petroli de l'Iraq.
1972	Tractat d'amistat soviètic-iraquí. L'Iraq nacionalitza el petroli i la IPC. Nous combats contra els kurds.
1973	L'Iraq s'uneix a Síria i Egipte en la guerra del Yom Kippur contra Israel.
1973	Intent de cop d'estat contra el-Bakr, sense èxit.
1974-75	Aixecaments kurds; s'anuncien les zones autònomes kurdes.
1975	Acord d'Alger: l'Iraq cedeix la meitat del canal navegable del Shat al-Àrab i renuncia a la regió del Khuzestan, a canvi l'Iran es compromet a tallar el suport als kurds. El moviment kurd es divideix entre partidaris de Barzani i de Jalal Talabani, que funda la Unió Patriòtica del Kurdistan.

- 1976** Manifestacions xiïtes a Najaf i Kerbala contra el govern de Bagdad.
- 1978** L'aiatol·là Khomeini és expulsat del seu exili a l'Iraq. Condemna de l'Iraq a Egipte per signar els acords de Camp David amb Israel.
- 1979** El vicepresident Saddam Hussein reemplaça al-Bakr en la presidència iraquiana. Comença la purga de líders al partit Baaz. Triomfa la revolució islàmica a l'Iran. El Shah iranià, Reza Pahlevi, fuig i Khomeini es converteix en l'home fort del país.
- 1980** Les friccions entre l'Iran i l'Iraq es tornen conflictives. L'aiatol·là Al-Sadr i la seva germana són executats a l'Iraq. L'Iraq declara nul l'Acord d'Alger i comença la guerra irano-iraquiana. L'Iraq envaeix l'Iran buscant l'annexió del Khuzestan.
- 1982** El congrés del partit Baaz concedeix a Saddam Hussein el control absolut del partit. S'anuncia la mort de l'expresident el-Bakr.
- 1984** L'Iraq i els EUA restableixen relacions diplomàtiques després de disset anys de ruptura. Washington dóna suport a Saddam en la guerra contra l'Iran.
- 1988** Acaba la guerra irano-iraquiana. Les revoltes kurdes són dissoltes amb l'ús d'armes químiques.
- 1990** L'Iraq envaeix Kuwait, acusant-lo de violar la frontera per explotar el petroli. L'Iraq annexiona Kuwait i la declara dinovena província de l'Iraq. L'ONU imposa un embargament comercial total com a resposta a l'Iraq i autoritza l'ús de la força militar per fer retirar l'Iraq de l'emirat kuwaití si no en surt el 15 de gener de 1991.
- 1991** Gran Bretanya i els EUA, amb 26 estats més s'uneixen per alliberar Kuwait en l'anomenada Guerra del Golf. Al seu torn l'Iraq respon atacant Israel i l'Aràbia Saudita amb míssils Scud. Els aliats derroten l'Iraq, que es retira de l'emirat. Els EUA criden a un aixecament popular contra Saddam Hussein que és reprimat pel govern. França, Gran Bretanya i els Estats Units estableixen zones d'exclusió aèria al sud i el nord de l'Iraq per protegir les minories kurda i xiïta.
- 1992** KDP i UPK fan eleccions per establir un parlament regional kurd.
- 1994** Combats contra els kurds.
- 1996** L'Iraq accepta la resolució de l'ONU sobre la venda del cru a canvi de medicines i aliments per millorar la difícil situació de la població iraquiana. Torna a fluir el cru pels oleoductes cap a Turquia.
- 1998** Washington aconsegueix un acord d'alto el foc entre les faccions kurdes. Quan Saddam expulsa els inspectors de l'ONU encarregats de revisar la no proliferació d'armes de destrucció massiva, els Estats Units comencen l'operació «Guineu del Desert» per destruir la infraestructura militar.
- 1999** El Consell de Seguretat de l'ONU ofereix a Bagdad suspendre totes les sancions si coopera amb els inspectors d'armes de l'ONU. L'Iraq ho rebutja i acusa els inspectors de pertànyer a organitzacions d'intel·ligència dels EUA
- 2001** Barzani i Talabani es reuneixen per primera vegada en tres anys. EUA i Gran Bretanya exerceixen pressió a l'ONU perquè intensifiqui les mesures contra l'Iraq. Rússia s'hi oposa al Consell de Seguretat.
- Gener 2002** George W. Bush anuncia davant del Congrés l'objectiu de «prevenir que els règims que protegeixen el terror amenacin els Estats Units o els nostres amics i aliats amb armes de destrucció massiva». Esmenta Corea del Nord, l'Iran i l'Iraq. «Estats com aquests i els seus aliats terroristes constitueixen un eix del mal que s'arma per amenaçar la pau del món». Els dies posteriors a aquest discurs es multipliquen les versions d'una possible agressió militar a l'Iraq.
- Julio 2002** Scott Ritter, exinspector d'armes de l'ONU, diu: «aquesta guerra sense fonaments ha d'evitar-se a qualsevol preu. La seguretat nacional dels EUA ha estat segrestada per un grup de neoconservadors que aprofiten la seva posició d'autoritat per concretar les seves pròpies ambicions polítiques...»
- Setembre 2002** Un any després dels atemptats de l'11-S, Bush parla davant l'Assemblea General de les Nacions Unides. Torna a acusar l'Iraq de «recolzar i protegir» organitzacions terroristes. Assenyala que «col·laborarem amb el Consell de Seguretat» en les resolucions necessàries, però que si no es compleixen «l'acció serà inevitable». Una setmana més tard Bush comunica la seva nova Estratègia de Seguretat Nacional. El document declara que l'amenaça més greu per a EUA sorgeix de la intersecció de «radicalisme i tecnologia», representada pels grups terroristes disseminats pel món i els «estats canalles» que els donen suport i busquen obtenir armes de destrucció massiva.»Avui no és suficient l'estratègia de dissuasió que va funcionar durant la Guerra Freda. EUA, si és necessari, els «atacarà preventivament», encara que «subsisteixi incertesa pel que fa al moment i el lloc» de l'agressió enemiga.»
- Novembre 2002** Després de dures negociacions, el Consell de Seguretat de l'ONU aprova per unanimitat la Resolució 1.441, que dóna a l'Iraq «una última oportunitat de complir amb les seves obligacions de desarmament». Fixa un règim d'inspeccions més sever i, encara que no autoritza explícitament l'ús de la força -com volien els EUA, amb l'oposició de França, Rússia i la Xina-, amenaça amb «greus conseqüències». La data límit per presentar l'informe final dels inspectors és el 21 de febrer de 2003.
- Febrer 2003** En un nou informe davant el Consell de Seguretat, Blix i el director de l'Agència Internacional de l'Energia Atòmica, Mohamed El Baradei, reiteren que no s'han trobat armes de destrucció massiva a l'Iraq.
- Març 2003** França i Rússia, membres permanents amb poder de veto, anuncien que bloquejaran qualsevol resolució que autoritzi l'ús de la força sobre l'Iraq. La Xina pren la mateixa posició. Bush diu que «si hem d'actuar, ho farem. No necessitem l'aprovació».
- 20 de març 2003** Comença el bombardeig de Bagdad. El conflicte de tres setmanes és una demostració del poder militar nordamericà, que des de la primera Guerra del Golf havia fet un nou salt tecnològic. El 1991, el 20 per cent de les armes nordamericanes havien estat de precisió; aquesta vegada, el 80 per cent. En les primeres 48 hores, es disparen tres mil míssils. Després, els bombardejos es repeteixen diàriament. Les tropes britàniques envaeixen l'Iraq pel sud.
- 2 d'abril 2003** Les tropes nordamericanes creuen el riu Tigris i s'encaminen cap a Bagdad.
- 9 d'abril 2003** Caos i pillatge a Bagdad, on l'enderroc d'una estàtua de Saddam Hussein simbolitza la caiguda del règim.